

Újlaki Hangok

HÚSVÉT

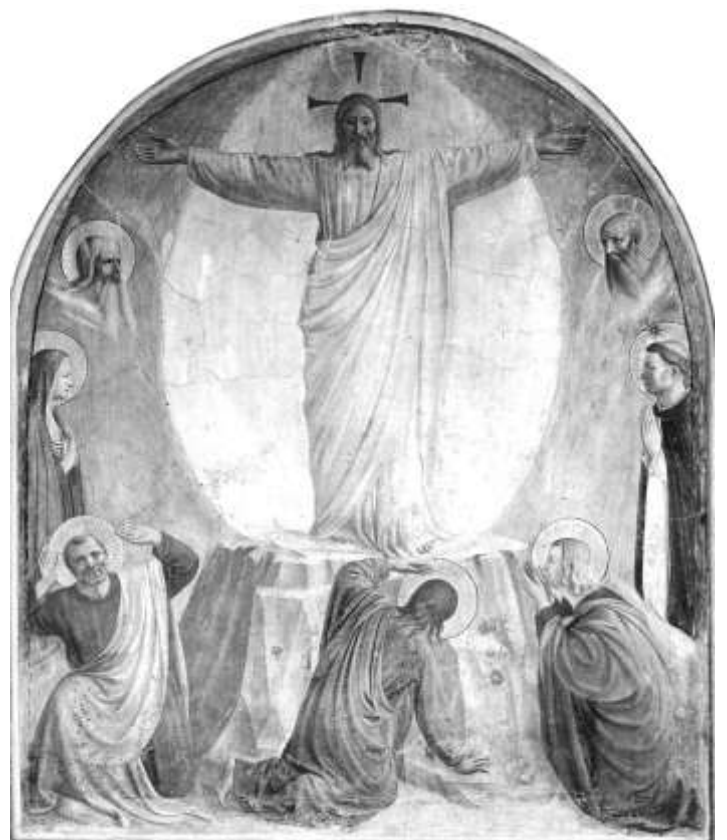
„Feltámadt! Alleluja!”

A húsvéti ujjongás még a fáradt, közömbös embert is kizökkenti a megszokott egykedvű lelkiállapotából. A feltámadás öröme, amely átformálja a Krisztus kereszthalála felett szomorkodó apostolok életét, egy új élet kezdetét jelenti. Jézus megváltó tette elhozta a Világ számára az Új Életet, amely életnek Krisztus vére adott értelmet. Éppen ezért a húsvéti lelkesedés nem pusztán időleges, múló állapota a krisztushívőnek, hanem egy olyan radikális és maradandó átalakulás, mely folyamatos megszentelődésre buzdít. Az a véghetetlen szeretet, amellyel a gondoskodó Isten a bűneiben botladozó emberre tekint, a legmélyebb alázatra indítja a megváltás misztériuma előtt földre omló hívőt. Belső késztetést érzünk, hogy többet, jobbat, tökéletesebbet tegyünk. Mindezt pedig azért, mert lelkünk mélyén meghalljuk azt a hangot, amely az első Húsvét óta elfojthatatlanul visszhangzik minden emberben:

Feltámadt! Alleluja!

A bennünk működő Kegyelem az, ami nem hagyja nyugodni lelkiismeretünket, míg meg nem tesszük az első lépést az Új Élet felé, amíg nem váltjuk tettekre a kinyilatkoztatásból és az Egyház életéből megismert örömhírt, és amíg nem borulunk Megváltó Urunk lábához, hogy erőt merítsünk az Ő halálig tartó engedelmségéből.

A feltámadt Krisztussal való találkozások és a Szentlélektől kapott

megegyezés nyomán az apostolok a megváltott élet hirdetői lesznek, ami elvezet egészen annak a pohárnak a kiürítéséig, amit Krisztus vállalt. Minden egyes szentmisében találkozunk az Oltáriszentség színei alatt az értünk meghalt és feltámadt Krisztussal. Ez a találkozás magával ragadó módon indítja lelkünket, hogy minden napunkat – pillanatunkat a lelkek üdvösségének szenteljük, mert Feltámadt! Alleluja!

Anzelm atya

A lábmosás üzenete - Nagycsütörtök

Nagycsütörtök délutánján templomunk szentélyében újra egy hajléktalan fog ülni, és várja, hogy a plébános az ő lábát is megmossa. Az esemény, amely megilletődöttséget vált ki az érintettben és a hívek szélesebb körében, lehetőséget ad számunkra, hogy a szertartás szentírási alapját újragondoljuk. Jézus miért mosta meg tanítványai lábát, és ez mit jelent ma a hívek és a társadalom számára? Jézus szavai ránk is vonatkoznak: „Boldogok vagytok, ha megértitek és így is tesztek” (Jn 13,17)

Szent János evangélista szerint Jézus az utolsó vacsora közben felkelt és megmosta tanítványainak lábát (Jn 13,4). Elgondolkodtató, hogy a negyedik evangélium írója az Eukarisztia megalapítása helyett miért a lábmosás történetét írta le? A teológusok erről általában úgy vélekednek, hogy az Eukarisztiában Jézus önközlő és áldozatos szeretete nyilvánult meg, a lábmosáskor pedig inkább figyelmes, szolgáló szeretete. A kettő egyformán fontos és elválaszthatatlan egymástól, hiszen Jézus az Atyának bemutatott áldozatát értünk emberekért, a mi megváltásunkét mutatta be, ezzel együtt a mi üdvösségünket szolgálta. Ennek a szolgálatnak kifejezése a lábmosás is. Emellett tette azt is kifejezi, hogy ő az örök élet lakomájához vezeti tanítványait, kegyelmével megtisztítja őket, hogy méltók legyenek az Atya házában is belépni a vendégségbe. Szent Pál apostol így ír Jézus szolgáló szeretetéről. Ő „szolgai alakot főlvéve kiüresítette önmagát”...[engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig]” (Fil 2,8). Az értünk bemutatott, és minket szolgáló áldozat kegyelméből való részesezés lehetőségét mutatja az ünnepi szentmise bevezető könyörgése is: „Kérünk, segíts, hogy ebből a nagy misztériumból a szeretet és az élet teljességét meríthessük.”

Ha az Egyház történetét nézzük, felismerhetjük, hogy Jézus szavai megérintették az egyházi vezetőket, és a szolgáló szeretet szellemében vezették a rájuk bízottakat. MINDSZENTY JÓZSEF bíboros élete is erről tesz bizonyosságot. Az ő szolgáló szeretete elsősorban abban nyilvánult meg, hogy nehéz időkben az örök igazságot akarta közvetíteni népe és nemzete számára. Esztergomban, a székfoglaló beszédében 1945. október 7-én ezt mondta: „Akarok lenni népemnek lelkiismerete, hivatott ébresztőként kopogtatok a lelkek ajtaján, a föltetsző kételyek ellenében az örök igazságok közvetítőm népemnek és nemzetemnek.” Harminc évvel később, halálának évében, 1975. Húsvétján pedig ezt a gondolatokat adta tovább a bécsi Pázmáneumban összegyűlt híveknek. „Itt van ez a zenebona világ körülöttünk és az a szellem, amelyik Nagypénteken diadalmas volt, most megint diadalmaskodnék. Minekünk egy fogódzónk van, aki értünk szeretetből meghalt,

Húsvét hajnalán diadalmasan feltámadt Jézus Krisztus....Legyen ezzel a megveszekedett világgal akármilyen, egy lelkünk van, azt a lelket mentsük meg és ezen a megmentésen dolgozzunk minden egyes napon kivétel nélkül: munkában, imádságban, egyedül és emberek között”. E két idézetből is kiténik, hogy a főpásztor egyik legfontosabb feladatának nemzetének szolgálatát tekintette egy olyan világban, ahol annak létét, életét, lelki-szellemi gazdagodását külső ellenséges hatalom vagy eszmei zűrzavar veszélyeztette.

Ma is fontos, az áldozatokra is képes szolgáló szeretet üzenetét hirdetni, hiszen az eszmei zűrzavar most is kísért, ami az értékválságban is megmutatkozik. Így például emberek hétköznapi életben általában a szeretetről mint érzelmről beszélnek, amely gyakran csak átmeneti örömet jelent. A keresztény tanítás szerint hiteles szeretet elsősorban jó akaratot a másik ember javának, üdvösségének szolgálatát jelenti, amely nélkül az „üres szentimentalizmusba süpped, és üres foglalatává válik.” (Caritas is veritate 3). A félreértelmezett szeretet mellett nagyon sok a széthúzó és megosztó erő, amelytől a világ szenved, és hiteles gyógyító szeretetre vár. Húsvétkor az Egyház a szeretet forrásaként és példaképeként a Mennyei Atyát állítja elénk, aki Fia által kinyilvánította, hogy minden áldozatra képes, ha az üdvösségünkről van szó. Erről az isteni szeretetről így vall XVI. BENEDEK PÁPA Deus Caritas est kezdetű enciklikájában: „Ő szeret minket, meglátatja és megéretteti velünk a szeretetét, s Istennek ebből a megelőző szeretetéből tud kisarjadni bennünk is válaszként a szeretet.” (Deus caritas est 17) Ez a szeretet mutatkozik meg akkor is, amikor Nagycsütörtökön a pap megmossa a hívek egy részének a lábát., közöttük egy a szeretetre legjobban vágyó hajléktalan lábát. Ez a szeretet indít minket arra, hogy a hétköznapi életünkben mi is ezzel a figyelmes szeretettel forduljunk egymás felé, különösen azok felé, akik azt legjobban igénylik tőlünk.

Nagypéntek

A Szent Háromnap ugyanazt a misztériumot, megváltásunk titkát ünnepeljük különböző oldalait kiemelve, egyben a történeti eseményekre figyelve: hiszen hitünk központi cselekménye nem mitikus időben játszódik, hanem egy adott valóságos térben és időben lezajlott eseményhez kötődik. Ez az a pont, ahol a transzcendens Isten belépett a történelembe, és ezen tettehez kapcsolódva a liturgia során nemcsak megemlékezünk a múlttól, hanem jelenünkben is valósággá válik a kegyelem, pontosabban mi részesedünk Isten örök jelenében, egyben elővételezve a megígért örökséget.

Nagypénteken sajátosan is ünnepeljük azt a felfoghatatlan dolgot, amiről csak dadogva tudunk beszélni, és amely előtt csak elnémulni tudunk: hogy a szenvedésre képtelen Isten Jézus Krisztusban kínhalált szenvedett értünk. Ezt az elnémulást és elcsendesedést jelzi a liturgia szerves részét képező szent csendek és Nagyszombat egésze. A szertartás rögtön csendes bevonulással kezdődik, amelyet a résztvevők letérdelése és a papság teljes leborulása követ. Nagycsütörtökön a papi ígéretek megújítása történt, most pedig – a szenteléshez hasonlóan – Krisztus teljes kiszolgáltatottságában való részesedés. A könyörgés zárja le ezt a sajátos bevezető szertartást, kérve számunkra Isten irgalmát Jézus szenvedéséért.

Az igeliturgiában elhangzik Izajás próféta könyvéből az Isten Szenvető Szolgájáról szóló negyedik ének, amely megrendítő részletességgel ecseteli az engesztelő áldozatot, amely a megtestesüléssel és az emberi mindennapok elviselésével kezdődött („*Úgy nőtt föl előttünk, mi a hajítás, és mint a gyökér a szomszjas földből. Nem volt sem szép, sem ékes, hogy szívesen nézzük őt, a külsejére nézve nem volt vonzó.*”), és a golgotai kínhalállal teljesedett be („*Úgy tetszett az Úrnak, hogy összetöri a szenvedéssel. Ha odaadja életét engesztelő áldozatul: látni fogja utódait, hosszúra nyúlik élete, és teljesül általa az Úr akarata*”). Nem a Szolga siratása ez, hanem inkább a bűnösöké, akik többes szám első személyben vallják meg a történeteket: „*Bár a mi betegségeinket viselte, és a mi fájdalmaink nehezédtek rá, mégis Istenről megvertnek néztük, olyanak, akire lesújtott az Isten, és akit megalázott*”, és hogy éppen a Szolga áldozata hozza meg nekünk a szabadulást: „*Igen, a mi bűneinkért szúrták át, a mi gonoszságainkért törték össze, a mi békességünkért érte utol a büntetés, az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást!*”. Az ének pozitív kicsengését a keretet képező szöveg adja, amelyben maga Isten tesz tanúságot választottjáról: „*Íme, szolgám diadalmaskodik, főséges lesz és felmagasztalják. (...) Sokakat megigazultakká tesz szolgám, mivel gonoszságaikat magára vállalta*”. A válaszos zsolnában a sorsát az Isten kezébe tevő ember reménykedése szólal meg, a szentleckében pedig Jézus, az örök Főpap évszázadnyi idő alatt kiforrott képe jelenik meg, aki áthatolt az egeken, de nem rideg messzeségben trónol, hanem teljes bizalommal járulhatunk hozzá, mert együtt tud érezni gyöngeségeinkkel. A filippi levél őskeresztény himnuszrészlete („*Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig*”) átvezet a szenvedéstörténetbe. Itt végigkövethetjük Jézus útját az

olajfák hegyi sajátos teofániától kezdve – Jézus szavaira („*Én vagyok*”) a katonák meghátrálnak és földre esnek, és csak a tanítványok szabadságának kikötése utáni önmegadást követően érhetnek Jézushoz – a testi-lelki megaláztatások és szenvedések forgatagán át a kereszthalálig. Ezen a szent napon az egyetemes könyörgések ősi formájukban hangzanak el: először a szándékot halljuk, majd csendes egyéni imát követően halljuk az Egyház könyörgését. Isten túlradó, mindenkire kiterjedő kegyelmét jelzi, hogy részletes kéréseket találunk nem csupán az Egyház meglévő és jövődől tagjaiért, hanem azokért, akik nem hisznek Krisztusban vagy akár Istenben sem, továbbá akik világi vezetőkként felelősek másokért és a szenvedőkért, akikkel az Egyszülött Fiú a legszorosabb sorsközösséget vállalta.

Nagypéntek az egyetlen nap az évben, amelyen az áldozatbemutatás, illetve a szentmise reálszimbólumokkal ünnepelt elmarad, mert magát az egyetlen, véres áldozatot próbáljuk megjeleníteni. Három lépésben mutatják fel a keresztet, amelyen a Bárányt megölték, és amely azóta megváltásunk jele lett. Emlékezzünk erre minden egyes kereszttetésnél, de akár a profán életben is, valahányszor két egymást metsző egyenest látunk: amikor a vízszintes – a földi – érintkezik a függőlegessel – a mennyből jövővel. A vigília kezdetéig térdhajtással köszöntjük ezt a félelmetes kízóeszközt, amely arra tanít, hogy Krisztus lelkületét magunkra öltve vállaljuk mindazt, amit Isten szeretete „ránk mér”, azaz ránk tömni megenged, még ha kellemetlennek vagy akár elviselhetetlen szenvedésnek tetszik is, és így átalakítja azt kegyelemkövetítő eszközzé mind számunkra, mind környezetünk számára. Az Isten alázata és gyengesége előtti döbbsent elnémulást fejezi a kereszthódolat: értelmetlen egyénileg bármit is mondani; elég a megfelelő lelkület és a tiszteletteljes tett. Itt hallhatjuk a panaszénekeket, amelyekben látszólag Isten hánytorgatja fel számtalan ajándékát és az emberek erre adott méltatlan válaszát. Emlékeztessen ez minket bűnös voltunkra, hogy mindannyian rászorulunk Isten megváltására: mi sem vagyunk különbek a Jézust megfeszítő zsidóknál és római katonáknál.

A szertartás harmadik részében testi formában is részesedhetünk Isten áldozatában, amelyet egyben szeretetlakomaként alapított. Nincs eucharisztikus ima, hiányzik az emelkedett *Sanctus*; annál megrendültebben fogadjuk az alázatosan, önmagát teljesen kiszolgáltatva érkező Krisztust. A zárókönyörgésekben azt kérjük, hogy a szent misztériumban részesedve a mi életünk is Istennek szentelt áldozat legyen, és a Fiú halálát ünnepelve erősödjék reményünk a feltámadásban, és eljussunk az örök üdvösségre. A befejezés a vég nélküli – illetve majd csak a tűzszentelés szavai és az Exsultet ujjongása által megtört – csendbe nyúlik: ismét elnémulunk Isten tettei előtt. Csendesedjünk el ezentúl naponta, hogy Isten kezébe tegyük életünket egyre jobban, újra és újra: „*Elnémulok, már nem nyitom ki ajkamat, mert te vagy, aki ezt végbevitted.*” (Zsolt 39, 10.)

Dr. Molnár Gábor

Az „Fájdalmas olvasó” második titka: Akit érettünk megostoroztak

„Pilátus lefogatta és megostoroztatta Jézust. A katonák töviséből koszorút fontak és biborszínű köpenyt adtak rá. Aztán eléje járultak és így gúnyolódtak: Üdvözlégy, zsidók királya” – és arcul ütötték.” (Jn 19, 1-3)

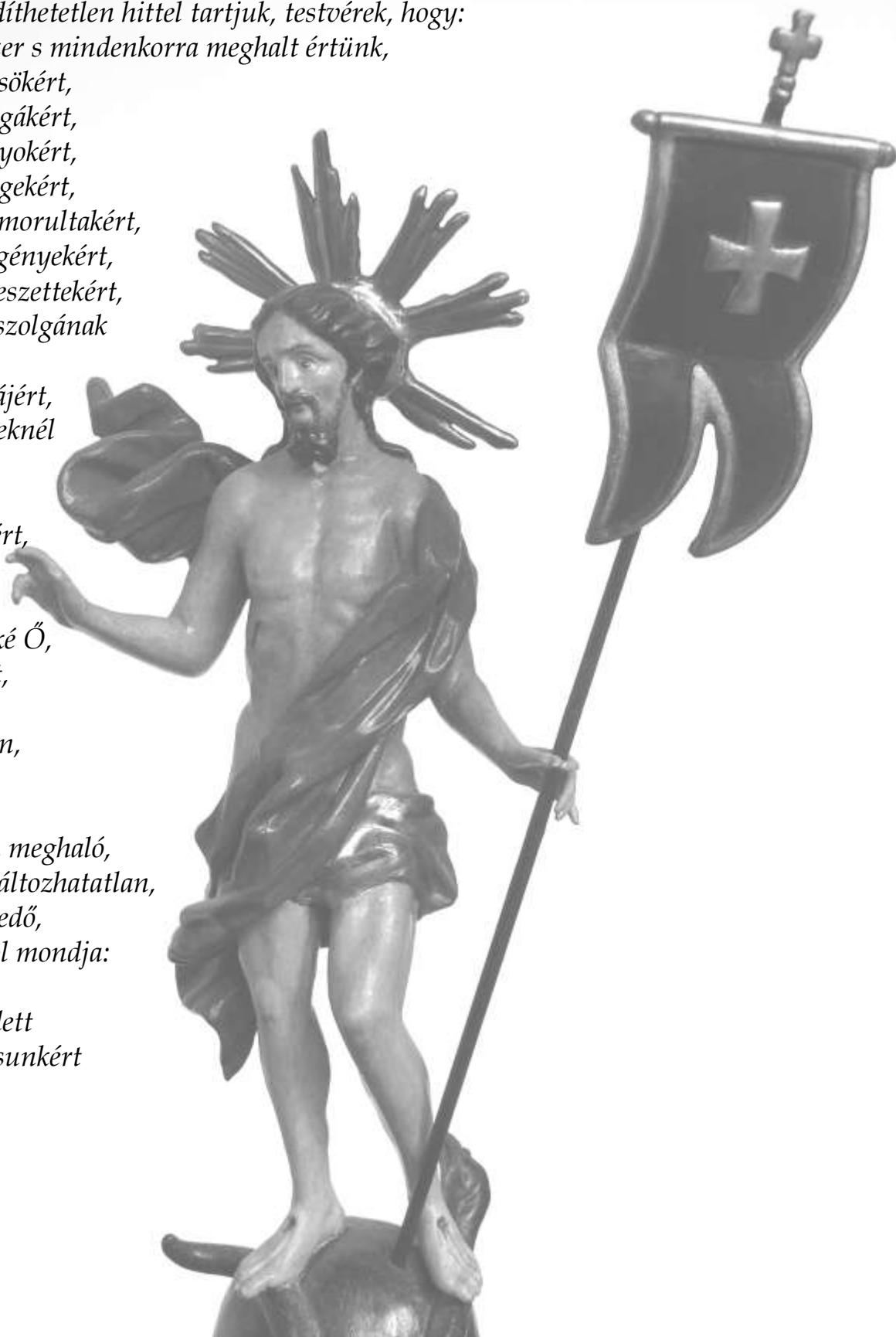
A szenvedéstörténet bármely pillanatát nézzük, az mind súlyos és nehéz, de ez az állomása nemcsak azért rettenetes, mert igazságtalan és végtelenül kegyetlen, hanem azért is, mert ráadásul teljességgel értelmetlennek is érezzük. Miért volt, miért lehetett erre szükség? Tényleg kellett még ez a különösen brutális bántalmazás, ez a gyötrelmek is a mi megváltásunkhoz? Nem lehetett volna legalább ezt a részt kihagyni Jézus meggyötetésétől, emberi testének, és –ahogyan azt majd a következő titoknál közelebbről is átélhetjük – lelkének is teljes megalázásától, tönkretételétől ugyan mit lehetett várni, ugyan kinek hiányzott ez? Az evangélista igen tömör, egymondatos kijelentése egyértelműen Pilátust jelöli meg, mint aki személyesen döntött ebben a dologban. Eléggé ellentmondásosnak tűnik, de mégis azt kell gondolnunk – a megostorozásra vonatkozó többi szövegrészre is figyelve –, hogy valószínűleg ezzel a durva „büntetéssel” akarhatta megmenteni Jézust a kereszthaláltól. Ellentmondásos, mert hiszen Pilátusnak hatalmában lett volna e nélkül is megmentenie, pontosabban nem halálra adnia az Üdvözítőt. Miközben ezen töprengünk, döbbenet ismerhetünk saját magunkra is ebben a kétes értékű pilátusi próbálkozásban! Hányszor, de hányszor esünk hasonló kísértésbe, amikor nem tudunk olyan döntést vállalni, amiről tudjuk, hogy meg kellene hoznunk, de azt is eleve tudjuk róla, hogy az „nem fog tetszeni” a környezetünknek, mást várnak el tőlünk az emberek. Az ilyenkor kétségbeesetten előrántott félmegoldás pedig nemhogy nem megoldás, hanem azt kell látnunk, hogy még a helyzetből való kimeneküléshez sem elegendő, sőt inkább még inkább belekeveredünk olyasmibe, amitől inkább távol maradni szerettünk volna. Ráadásul többnyire abban is Pilátusok vagyunk, hogy a „kompromisszumos megoldást” csakis a magunk javára, a magunk érdekében és magunk (néha csupán a kisszerű kényelmet szolgáló) szempontjai szerint akarjuk, azaz annak minden terhét is a másokra hárítjuk. Jézus esetében sem Pilátust érték a borzalmas kegyetlenséggel rámért ostorcsapások, nem Pilátusnak fájtak, még csak néznie sem kellett (még ha biztosan nem is tudunk erről). Közben pedig ráadásul akár azzal is tetszeleghetett magának, hogy lám, ügyes-kegyesen kitalálta, miként is mentheti meg Jézusnak az életét, akinek ártatlanságáról korábban maga is meggyőződött, amikor kihallgatta.

Az ostorozás brutalitását mi alighanem elképzelni sem nagyon tudjuk, talán nem is merjük igazán, mégis, vagy éppen ezért azt akár el is tudnánk gondolni, hogy „működhet” a római helytartó kegyetlen megmentési kísérlete: aki ezt a szerencsétlen, félholtra vert embert – az Embert – meglátja, annak meg kell, hogy essék a szíve rajta, és már nem fogja annak megölését, keresztre feszítését követelni. Jézus viszont biztosan tudta, hogy az ostorozással nem lesz vége a kínzásának és szenvedésének, és Ő ezt is ugyanúgy elfogadta, mint minden más megváltói küldetésének, az Atya akaratának teljesítésében. Mi vagyunk azok, akik szinte helyette is lázadozunk, mint ahogyan szoktunk is értetlenkedni magunk és mások szenvedésének „értelmetlen” mivolta miatt. A hosszan tartó, súlyos betegséget, maga-tehetetlenséget éppúgy ebbe a körbe szoktuk sorolni, mint a balesetek, háborúk és elemi csapások ártatlan áldozatainak halálát megelőző gyötrelmeket: „miért kellett szenvedniük, ha már úgyis meg kellett halniuk”. Meg kell tanulnunk a szenvedésnek ezeket a mélységeit is átélő Jézustól, hogy az ilyen helyzetekben is tisztán lássuk és értsük, hogy a Mennyei Atya ilyenkor sem hagy el bennünket, mint ahogyan őt sem. Még véletlenül sem szabad abba a tévedésbe esni, hogy látásunkban valahogy felcserélődjenek a szerepek: tudnunk kell, hogy a megostorozásra ki adta ki a parancsot, és kik hajtották végre azt, ráadásul olyan kegyetlenséggel, ami még bűnös esetében is túlzás, nemhogy az ártatlan, sőt annyi jó cselekvő Jézus esetében. A Második Isteni Személy szenvedése éppúgy nem lehet, és nem is közömbös az Atya számára, mint ahogyan a mi és embertársaink – szerintünk értelmetlen – szenvedései sem azok.

Nehéz, mégis felemelő arra gondolni, hogy Jézus, a názáreti ács, talán azért, vagy azért is volt éppen ennek a mesterségnek a művelője, hogy a komoly fizikai erő kifejtést is igénylő munkában edződött emberi teste kibírja mindazt, amit nem sokan mások bírtak volna ki. Gondoljuk meg: az ostorozás és az azt követő fizikai kegyetlenkedések, a tövis-koronázás, a szétvert-szétzúzott vérző testére rákényszerített, az ostorcsapások okozta sebekbe tapadó, majd azokból ismét kitépelt bíbor-köpeny okozta fájdalmak ellenére ki tudott tartani, egészen a kereszthalálig. Amikor erre gondolunk, erőt is meríthetünk belőle, hiszen biztosak lehetünk abban, hogy a mi éltünkben is hasonló módon megkapjuk mindazt, amire a végső helytállásig szükségünk van – és az, amiben nekünk kell helyt állnunk, mi ahhoz képest, amit Jézus Krisztusnak el kellett szenvednie miattunk, a mi megváltásunk és üdvösségünk áráként.

Szent Ágoston: Beszéd Húsvét vigíliáján

Tudjuk és rendíthetetlen hittel tartjuk, testvérek, hogy:
Krisztus egyszer s mindenkorra meghalt értünk,
az igaz a bűnösökért,
és az Úr a szolgákért,
a szabad a foglyokért,
az orvos a betegekért,
a boldog a nyomorultakért,
a gazdag a szegényekért,
a kereső az elveszettekért,
a kiváltó a rabszolgának
eladottakért,
a pásztor a nyájért,
és ami mindezeknél
csodálatosabb:
a Teremtő
a teremtményért,
miközben
megtartja azt,
ami mindörökké Ő,
aki odaadja azt,
amivé lett,
rejtőzködő Isten,
látható ember,
erejével éltető,
gyengeségében meghaló,
istenségében változhatatlan,
testében szenvedő,
mint az apostol mondja:
aki vétkeinkért
halált szenvedett
és megigazulásunkért
feltámadt
(Róm 4,25)

Részlet Prohászka Ottokár húsvéti elmélkedéséből

«Feelvén pedig az angyal, mondá az asszonyoknak: Ne féljetek ti, mert tudom, hogy Jézust keresitek, ki megfeszítettet. Nincs itt, mert feltámadott, amint megmondotta» (Máté 28, 1-6).

Ti ne féljetek, kik Krisztust keresitek, sőt vigadjatok s örömet üljetek...a sírban is, mert végtelenül nagy, hatalmas és dicsőséges a ti Uratok. Ő a föltámadás s az élet, s a fölfordított sírkövön nem márványalak, hanem én, a Fölségesnek eleven angyala vagyok emléke. Mint karácsonykor a pásztoroknak a megtestesülés angyala hirdette a «nagy örömet»: úgy húsvétkor a föltámadás angyala hirdette az erő és győzelem evangéliumát, azt, hogy «Föltámadott». A hitetlen, diadalt ülő világban, hol Jézus végleg tönkrement s reá a Messiásra csak akasztófa és sír emlékeztettek, a hivatalosan, ünnepélyesen, nyilvánosan, millió ember értesülésével, három törvényszék beleegyezésével lepecsételt sírkövet harmadnapra elhengerítette az Úr keze, s Jeruzsálemnek fülébe dörgi az üres sír s a legújabb evangélium: «Nincs itt, föltámadt». Ez minden tekintetben a legnagyobb «signum». Krisztus legnyilvánosabb csodája. Egy csodában sincs a nyilvánosság úgy lefogva, mint ebben; e csodájához kíséri Krisztust millió hitetlen ember, e csodájára figyelmeztet a zsidóság minden intézménye, felvonulás riasztja fel a népet s meghívja, hogy lássák Krisztus meggyaláztatását, hogy tanúi legyenek kereszthalálának, de tanúi egyszersmind üres sírjának. Szent Péter mondja: «Zsidó férfiak és mindnyájan, kik Jeruzsálemben laktok: a názáreti Jézust, az Istentől tiköztetek erők és csodák és jelek által igazolt férfiút megöltétek. Kit az Isten föltámasztott halottaiból. ... Ezt a Jézust föltámasztotta Isten, minek mi mindnyájan tanúi vagyunk. Ezeket hallván, megilletődének szívükben és mondák: mit cselekedjünk?»

Újlaki emlékek nyomában (VI.)

Középkori okmányok szerint az egykori falu a kezdetektől fogva szorosan kapcsolódott Óbudához, mint fejedelmi központhoz. A különböző szentjakabfalvi királyi adománylevelek hangsúlyozták az óbudai királyi várhoz való tartozást. Ilyen adománylevelekről (latinul *litterae donationales*) tesz említést a numizmata és levéltáros RUPP JAKAB (1800-1879) a 'Buda-Pest és környékének helyrajzi története' című, 1868-ban megjelent könyvében. Ebből az értékes helytörténeti forrásból idézünk:

“Hogy Szent-Jakabfalva az ó-budai királyi várhoz tartozott, világosan kitűnik I. Károlynak [Anjou Károly Róbertnek, 1308-1342] 1339-ből való kegyelemleveléből, melyben Loránd budai polgárnak a Szentlélek egyháza körül a felső hévízforrásnál fekvő felső kerékmalom felét ("nomine Juris Castri Vetero-Budensis captivando"), a Szent-Jakabfalvához tartozó "Hévízfeő" nevű üres malomhelylyel, Szent-Jakabfalvának fizetendő évenkénti félfontért visszaválthatólag ajándékozza.”

CSÁSZÁRMALOM ÉS CSÁSZÁRFÖRDŐ BUDÁN
Druck & Verlag v. G. G. Lange in Darmstadt
 Rohbock Lajos rajzolta (acélmetszet 1856)

“Az ó-budai vártól való ezen függésnek egy másik példáját mutatja II. Ulászló királynak 1507-ben kelt oklevele, melyben Ragusai István budai polgár és neje Margitnak, a királyi gyermekek dajkájának házáat ("in villa Zenth-Jakabfalva ad Castrum reg. Vet. Budense pertinente"), a Szent Jakab egyházával szemben, minden adózástól felmenti, és korcsmáltatási jogot enged.”

Az oklevelek tanúsítják, hogy az egykori falu milyen szorosan kapcsolódott a környező településekhez, a hőforrásairól nevezetes Felhévízhez és különösen Óbudához. A városrész kialakulásakor Szentjakabfalva határai egészen a mai Császárfürdő környékéig, az egykori Szentháromság mezővárosig terjedtek. A város a fürdők és a télvíz idején is üzemben tartható malmok matt ezen a tájon kezdett kialakulni – állítja Szokolay Antal plébános.

» Rupp Jakob a hajdani királyi fővárosban: Budán, annak is a legbudaiabb részében: Újlakon született – olvasható a magyar történelmi társulat 1879. decemberi gyűlésén THALLÓCZY LAJOS által mondott emlékbeszédben. [Rupp Jakob emlékezete - Vasárnapi Ujság 52. szám, 1879. december 28.]

A Rupp-család a XVIII. század elején származott be Stiriából előbb Sopronvármegyébe, majd meg Pestre, innen pedig a múlt század végén, az akkor még első magyarországi városba, Budára. Rupp Jakabnak Rupp János György volt atyja, jómódú mészáros mester. Jakab, ki 1800-ban április 13-án született, a budai nemzeti főiskolát látogatta, mely az akkori elemi iskolák között a legjobb volt szervezve. Az az elem, mely a városnak értelmes részét tette, javarészen ezekben a nemzeti iskolákban nyerte kiképezését. «

Dr. Ráday Lóránt

Karitaszos hírek

A magyar püspöki kar felhívása alapján plébániánk 2010. március hónapban száraz élelmiszer-gyűjtést rendezett a rászoruló családok részére. A hívek nagylelkű adományozása révén egy hét alatt tekintélyes mennyiségű tartós élelmiszer gyűlt össze: 47 féle tartós élelmiszerből mintegy 670 „darab”, melyek összszúlya 430 kg-ra, értéke 160.000.-Ft-ra tehető. Nagy mennyiségben kaptunk cukrot, lisztet, száraztésztát, olajat, különféle konzervet, de volt kávé, kakaó, csokoládé, lekvár és még sokféle élelmiszer az adományok között. A „leltározást” plébániánk karitasz munkacsoportja végezte márc. 22-én és már az első napokban több mint tíz csomagot juttatott el főként nagycsaládosok részére, de más szociálisan rászoruló is. Az adományokat húsvétig folyamatosan szétosztjuk. Az ajándékban részesülő családok nevében is ezúton szeretnénk megköszönni az adományozók önzetlen támogatását. Mindannyiuknak kegyelemteljes húsvéti ünnepeket kíván a plébánia karitasz munkacsoportja.

Udvardy László

Helyesbítés: A márciusi karitasz cikkből kimaradt Szaszovszky József telefonszáma: +36-1-3677-459 (a szerk.)

Miserend:Újlaki plébániatemplom:hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰Szent Mihály kápolna: vasárnap 11⁰⁰Szent István kápolna: hétköznapokon: 17³⁰vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰**Gyóntatás:**

hétfő, kedd, szerda: esti szentmise előtt

csütörtök: esti szentmise után

péntek: 17.³⁰ - 18.³⁰vasárnap: 10.⁰⁰ - 11.³⁰**Szentségimádás:** minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.**Zsolozsma:** péntek 7⁰⁰; vasárnap 17³⁰**Laudes:** nagybőjt kedd és péntek reggeli szentmisék után**Keresztút:** a templomban minden nagybőjti péntek 17³⁰**Gyermekeinkért** ajánljuk fel minden hónap 21-én (vasárnap a 9-es, különben) az esti 6 órás szentmisét.**Gyermekek váró házaspárokért** ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.**Plébániánk rendszeres programjai:****Iroda** (Bécsi út 32. ☎ □: 335-3573):hétfőn és pénteken 10⁰⁰ - 12⁰⁰,kedden, szerdán és csütörtökön 16⁰⁰ - 18⁰⁰.**Karitás:** (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ - 19⁰⁰**Könyvtár:** vasárnap 9⁰⁰ - 10³⁰ között.**Nyugdíjas klub:** minden kedden 10⁰⁰ órakor a Szent Erzsébet teremben.**Teadélelőtt:** a hónap második vasárnapján a 9⁰⁰ mise után, a Szent Erzsébet hittanteremben.**Játszóház:** minden csütörtökön 10-12 óráig a Szent István teremben (Felvilágosítás: Ordódy Klára 20/512-6605)**Kóruspróbák:** kedden és csütörtökön 19⁰⁰-21⁰⁰ a Szent István hittanteremben. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!**2010. Április**

„Feltámadt! Alleluja!”

1. Cs.	NAGYCSÜTÖRTÖK
2. P.	NAGYPÉNTEK
3. Sz.	NAGYSZOMBAT
4. V.	HÚSVÉTVASÁRNAP
5. H.	Ferrer Szent Vince
7. Sz.	De la Salle Szent János
8. Cs.	II.Rákóczi Ferenc, Széchenyi István
10. Sz.	Szent Ezekiel
11. V.	HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA <i>Az isteni irgalmasság vasárnapja; Szent Szaniszló</i>
12. H.	Szent I.Gyula
13. K.	Szent I.Márton
14. Sz.	Szent Tibor
16. P.	Soubirous Szent Mária Bernadett, Szent Labre Benedek
18. V.	HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA
21. Sz.	Szent Anzelm
24. Sz.	Szent György, Sigmaringeni Szent Fidél
25. V.	HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA Szent Márk evangelista, Szent Ervin
26. H.	Szent Anaklét, Szent Radbert
27. K.	Szent Zita
28. Sz.	Chanel Szent Péter, Szent Teodóra, Grignon Szent Lajos
29. Cs.	Sziénai Szent Katalin
30. P.	Szent V.Piusz, Takashi Nagai

Hírek

Húsvét hétfőn este 9 órától a Szent István hittanterembe locsolóbárra hívunk minden kedves fiataalt és közösséget!

Felhívás:

A programban sütiverseny is szerepel, az első három helyezett oklevéllel és egy szerény nyereménnyel lesz gazdagabb.

A szervezők ezenkívül még sok érdekes programmal készültek, például táncrenddel, vetélkedővel és számos más meglepetéssel.

Szeretettel várunk Téged és barátaidat!

Családi események**A keresztség szentségében részesültek:**március 6-án Bóné Ambrus,
március 14-én Ozorák Gréta
Viktoria**Örök hűséget esküdtek egymásnak:**március 6-án Lazarev Oleg
és Molnár Alma,**Halottaink:**Verebiné Szilágyi Mária (54)
Podani Sándorné (85)
Pék Benedek Máté (7 hét)
Dr. Sipos László (78)
Péterfi Jánosné (86)
Sármezei Frigyesné (86)

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32. **Felelős szerkesztő:** Dr. Beran Ferenc plébános, cikkeket-híreket az ujlakiplebanos@gmail.com címre, vagy a Felhévizi úti postaládába várjuk, **lapzártá:** minden hónap 20-a.